Wędrowny festiwal literacki „Miedzianka Po Drodze" (Program)

Miasto
Kultura

17.08.2022 g. 08:15

Spotkania z autorami, warsztaty, koncert, atrakcje dla najmłodszych oraz obwoźna księgarnia – w ostatni dzień wakacji Opole stanie się najbardziej zaczytanym miastem w Polce. Wszystko to za sprawą Festiwalu

„Miedzianka Po Drodze”, który właśnie 31 sierpnia zagości u nas na Placu Wolności, tuż obok Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Od 2017 roku aż do pandemii festiwal stworzony przez Instytut Reportażu i Filipa Springera odbywał się w mitycznej Miedziance, mieście którego już nie ma, w gminie Janowice Wielkie, w Kotlinie Jeleniogórskiej.

Historia znikania

Wszystko zaczęło się od fascynacji tym miejscem Filipa Springera, znanego polskiego reportażysty i fotoreportera, który poświęcił mu swój literacki debiut pt. „Miedzianka. Historia znikania”. To wyjątkowa podróż w czasie próbująca przywrócić pamięć o dawnym miasteczku, które przez siedem wieków, dzięki bogatym złożom miedzi i kobaltu było znane głównie z górnictwa. Po wyczerpaniu surowców na początku XIX wieku Miedzianka, dzięki swojemu malowniczemu położeniu i klimatowi, zyskała popularność jako miejscowość wypoczynkowo-turystyczna. Znanym produktem regionalnym stało się także piwo produkowane w lokalnym browarze. Jednak wraz z 1945 rokiem i końcem wojny rozpoczęła się historia jej

znikania. Dotychczasowi mieszkańcy zostali przesiedleni do Niemiec, miejscowość straciła prawa miejskie, a dla komunistycznych władz najpilniejszą sprawą stało się wydobycie złóż uranu znajdujących się w pobliżu. W ciągu dziesięciu lat w kopalni pod kryptonimem R-1 wydobyto 600 ton uranu i wysłano je do Związku Radzieckiego. Rabunkowe górnictwo przyczyniło się do zniszczenia Miedzianki. Szkody w krajobrazie, liczne zapadliny, szerzące się wśród byłych górników choroby nowotworowe będące następstwem pylicy promieniotwórczej, a być może także chęć zatarcia śladów po niechlubnym wydobyciu uranu, wszystko to zapewne miało wpływ na decyzję ówczesnych władz o wysiedleniu mieszkańców w 1972 r. i wyburzeniu dawnego miasta. Po dawnym Kupferberg, bo taką nazwę nosiła Miedzianka przed wojną, został jedynie kościół św. Jana Chrzciciela oraz jedna kamienica z rynku. Filip Springer odkurza na kartach swojej fenomenalnej książki świat dawnego miasta i jego mieszkańców, przywołuje ich historie odtwarzane ze wspomnień i fotografii. „W szczelinach murów przemykają cienie/I znużonym ruchem skrzydeł fruną wrony ponad opuszczonymi miejscami/ I nikt tam nie wie kim jestem” (Ruth Storm, cyt. za: F. Springer, „Miedzianka. Historia znikania”, 2017, s. 232).

EWALD
FRANZKY

Nowa „Miedzianka”

Książka, która zyskała wielką popularność przyczyniła się do odradzania się miejscowości. W 2013 r. zamieszkanych było w niej kilkanaście domów. Kilka lat później powstał Browar Miedzianka, a o starym browarze przypominają murale przedstawiające dawnych właścicieli i tablice informacyjne. Od 2017 r. Miedzianka stała się stolicą reportażu za sprawą corocznych festiwali organizowanych tam przez Instytut Reportażu. Spotkania z autorami odbywały się głównie w kościele, starej szkole oraz w plenerze. Nie brakowało autorskich spacerów po śladach dawnego miasta oraz warsztatów dla dzieci. Przez kilka sierpniowych dni tę niewielką, zapomnianą wieś odkrywały co roku setki miłośników literatury.

Opolski etap

W tym roku, po dwuletniej przerwie festiwal wraca w nowej odsłonie. Rozpocznie się dwudniowymi warsztatami tematycznymi w Miedziance, a następnie festiwalowa kolumna wyruszy w podróż po Polsce, gdzie odwiedzi siedem miast, w tym Opole. – *Wędrowna forma festiwalu pozwala też zmniejszyć jego ślad ekologiczny i antropopresję na miejsce, w którym dotąd się odbywał. To nie publiczność musi przyjechać do Miedzianki, a Miedzianka przyjedzie do publiczności* – zapowiadają organizatorzy. A w żadnym z odwiedzanych festiwalowych miejsc nie zabraknie spotkań z autorami, warsztatów i koncertów. Festiwal otwiera się w tym roku także na inne gatunki literatury poza reportażem: na powieść, esej, poezję oraz literackie eksperymenty między gatunkami.

Szereg atrakcji

W Opolu na miłośników książek będzie czekać szereg atrakcji. Już **od godz. 14.00 na Placu Wolności obok Miejskiej Biblioteki Publicznej,** która jest gospodarzem wydarzenia, rozpoczną się spotkania z pisarzami i pisarkami: z Filipem Springerem, Mariuszem Szczygłem, Jarosławem Mikołajewskim oraz z Barbarą Klicką. O 21.00 rozpocznie się koncert Michała Zygmunta, który w swojej twórczości łączy dźwięki natury z brzmieniem instrumentalnym. Opolską część Festiwalu zakończy wydarzenie plenerowe Latarnicy i Latarniczki, podczas którego goście festiwalu będą czytać publiczności. Nie zabraknie także warsztatów, kina letniego, a w obwoźnej

księgarni będzie można kupić wiele ciekawych publikacji. Całość będzie relacjonować na bieżąco Sylwia Chutnik.
Każde „miedziankowe” miasto będzie mogło także zaprezentować swoje miejsca nieoczywiste: związane z tajemniczą historią, wyjątkowymi postaciami lub ciekawym i pięknym krajobrazem. Może dzięki nowemu Festiwalowi spojrzymy na Opole bardziej reporterskim, uważnym okiem i odkryjemy w naszym mieście kolejne inspirujące historie i ciekawych ludzi, którzy są tuż obok nas?

Magdalena Matyjaszek

Program festiwalu:

14:30 - 15:45 z Filipem Springerem rozmawia Wojciech Szot
15:45 - 17:00 #solidarnizUkrainą - Pisarze i pisarki na wojnie - opowiada Witold Szabłowski
15:45 - 17:15 Lekcja poezji z Wojciechem Bonowiczem
17:00 - 18:15 z Jarosławem Mikołajewskim rozmawia Mariusz Szczygieł
18:15 - 19:30 z Barbarą Klicką rozmawia Sylwia Chutnik
20:00 - 21:00 koncert Michała Zygmunta
21:00 - 22:00 Wydarzenie plenerowe: Latarnicy i Latarniczki - goście festiwalu czytają publiczności, publiczność czyta gościom.

➔ ponadto:
- Kino Letnie Deloitte
- strefa dziecięca Naszej Księgarni i Etnowarsztatów
- mobilna księgarnia Wrzenie Świata
- foodtrucki

Materiał ukazał się w sierpniowym wydaniu magazynu "Opole i Kropka":
www.opole.pl/dla-mieszkanca/aktualnosc/siegnij-po-wakacyjny-numer-opole-i-kropka

Dane kontaktowe
Wydział Kultury, Promocji i Komunikacji Społecznej

Tagi

Miedzianka po drodze

festiwal literacki

Opole i kropka